

Pārresoru koordinācijas centrs

SADARBĪBAS PLATFORMAS “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS” 21. SĒDE

2018. gada 1. februārī, plkst. 15.20 – 16.55

Brīvības bulvārī 36, Bibliotēkā

PROTOKOLS

Sēdes dienas kārtība

1. DLC 2.Konceptuālais ziņojums, tā virzība, MK protokollēmums;
2. Remigrācijas pētījuma rezultāti un pašvaldību noteikšana VARAM pilotprojektam;
3. MK 23.08.2017. uzdevums “Demogrāfisko lietu centram sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru un Labklājības ministriju izvērtēt ar papildu piešķirto finansējumu atbalstīto pasākumu sasaisti ar sasniegtajiem rezultātiem demogrāfijas situācijas uzlabošanā, sniedzot priekšlikumus par demogrāfijas politikas efektivitātes paaugstināšanu” un tā izpilde;
4. DLC 2018. gada darba ieceres, plāni, to organizācija;
5. Citi jautājumi.

Sēdi vada:

Imants Parādnieks, sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” (DLC) vadītājs

Piedalās:

Ekspertu sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” dalībnieki un to pilnvarotie pārstāvji:

N. Jirgensone – Pārresoru koordinācijas centra (PKC) Attīstības plānošanas nodaļas konsultante

R. Bremšmits - VARAM Reģionālās politikas departamenta direktors

P. Leiškalns – Sociālo lietu eksperts

K. Ploka – LM parlamentārā sekretāre

I. Mežs – LU EVF Ekonomikas un vadības zinātniskā institūta pētnieks, demogrāfijas jomas eksperts

Nepiedalās:

L. Āboliņa – Labklājības ministrijas (LM) Valsts sekretāra vietniece

K. Eņģelis – Labklājības ministra padomnieks

J. Plūme – Finanšu ministrijas (FM) Valsts sekretāra vietniece budžeta jautājumos

E. Pole – Veselības ministrijas (VM) Valsts sekretāra vietniece stratēģiskās plānošanas un resursu vadības jautājumos

E. Putra – FM parlamentārais sekretārs

E. Upīte – Ministru prezidenta padomniece juridiskajos jautājumos

Citi sēdes dalībnieki:

Linda Liepa – LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

Jevgēnija Butņicka – VARAM Reģionālās politikas departamenta Reģionālās politikas attīstības nodaļas vadītāja

Varis Putniņš – VARAM Reģionālās politikas departamenta Reģionālās ekonomikas nodaļas vecākais referents

Protokolē:

Dace Valte-Rancāne (PKC)

Sēdi sāk plkst. 15.20

1. DLC 2.KONCEPTUĀLAIS ZIŅOJUMS, TĀ VIRZĪBA, MK PROTOKOLLĒMUMS

(Imants Parādnieks)

I.Parādnieks informē, ka 30.01.2018. MK sēdē atbalstīts DLC 2.Konceptuālais ziņojums, 2018. gads izsludināts par Goda ģimenes gadu, tāpat šodien paredzēta tikšanās ar Ministru prezidentu, lai aicinātu viņam uzņemties Goda ģimenes gada patrona lomu.

Izsakās: I. Parādnieks, K. Ploka

2. REMIGRĀCIJAS PĒTĪJUMA REZULTĀTI UN PAŠVALDĪBU NOTEIKŠANA VARAM PILOTPROJEKTAM

(Raivis Bremšmits, Imants Parādnieks)

R. Bremšmits informē par panākto progresu remigrācijas koordinātoru pašvaldību atlasei.

Izsakās: I. Parādnieks, N. Jirgensone, R.Bremšmits, I. Mežs, P. Leiškalns

Galvenās tēzes:

- 1) Nepieciešams atlasīt potenciālās pašvaldības dalībai remigrācijas pilotprojektā;
- 2) Atlase tiek veikta balstoties uz:
 - a. pētnieku (pētījums "Pašvaldību politikas instrumenti remigrācijas veicināšanai") ieteikumiem par pašvaldībām, kuras varētu iesaistīt pilotprojekta īstenošanā (atzīst, ka remigrācijas problēma ir aktuāla; ir jau kaut ko darījušas iepriekš un vienlaikus plāno ko darīt nākotnē);
 - b. Pašvaldību dalība un sniegums konkursa "Ģimenei draudzīgā pašvaldība";
 - c. Kopējo situācija pašvaldībā - problēmas aktualitāte, notiek iedzīvotāju aizplūšana, pašvaldība ir motivēta situāciju mainīt;
- 3) Nepieciešamība pilotprojektā iesaistīt dažāda lieluma, reģionos esošās pašvaldības;
- 4) Vairākas pašvaldības izrādījušas interesi un paudušas gatavību līdzfinansēt remigrācijas koordinātoru pilotprojektu (10 pilotprojektu gadījumā VARAM katrai pašvaldībai nodrošinās finanšu līdzekļus 7500 EUR apmērā). Ņemot vērā, ka šis ir pilotprojekts, motivācijai ir ārkārtīgi būtiska loma, gatavība līdziesaistīties finansiāli ir uztverama kā viens no izvēlēs kritērijiem. VARAM nākamajā nedēļā informēt Sekretariātu par pārrunu rezultātiem

DLC nolemj:

- 2.1. saskaņā ar pētījuma rezultātiem un pētnieku ieteikumiem par pašvaldībām, kas jau ir veikušas zināmas iestrādes, un plāno arī turpmāk aktīvi darboties remigrācijas jomā, kā arī ņemot vērā konkursa "Ģimenei draudzīga pašvaldība rezultātus", turpmākai sadarbībai uzrunāt šādas pašvaldības, lai izzinātu to motivāciju un iespējas iesaistīties pilotprojekta īstenošanā:
 - a. Latgales reģionā - Daugavpils pilsētu;

- b. Rīgas reģionā - Tukuma novadu. Kā alternatīva Limbažu novads;
 - c. Zemgales reģionā - Jelgavas pilsētu, Ozolnieku novadu, Rundāles novadu, Nereta novadu;
 - d. Kurzeme reģionā - Saldus novadu, Skrundas novadu. Kā alternatīva Talsu novadu,
 - e. Vidzemes reģionā - Gulbenes novadu, Smiltenes novadu. Kā alternatīva Cēsu novadu vai Valkas novadu,
- 2.2. Pilot pašvaldību skaits nepārsniedz 10 pašvaldības, vienlaikus nodrošina visu reģionu pārstāvniecību.

MK 23.08.2017. UZDEVUMS "DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRAM SADARBĪBĀ AR PĀRRESORU KOORDINĀCIJAS CENTRU UN LABKLĀJĪBAS MINISTRIJU IZVĒRTĒT AR PAPILDU PIEŠĶIRTO FINANSĒJUMU ATBALSTĪTO PASĀKUMU SASAISTI AR SASNIEGTAJIEM REZULTĀTIEM DEMOGRĀFIJAS SITUĀCIJAS UZLABOŠANĀ, SNIEDZOT PRIEKŠLIKUMUS PAR DEMOGRĀFIJAS POLITIKAS EFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANU" UN TĀ IZPILDE

(Nita Jirgensone, Imants Parādnieks)

N.Jirgensone informē, ka saskaņā ar MK 28.08.2017. ārkārtas sēdes Nr. 41 Demogrāfisko lietu centram (DLC) doto uzdevumu, kas noteikts protokola 23.punktā, DLC sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru un Labklājības ministriju jāveic demogrāfijas veicināšanas pasākumiem papildus piešķirtā finansējuma efektivitātes izvērtējums.

Izsakās: I. Parādnieks, N. Jirgensone, I. Mežs, P. Leiškalns, L.Liepa

- 1) N. Jirgensone informē par 01.02.2018. notikušo tikšanos ar Saeimas Analītiskā dienesta darbiniekiem, jo Analītiskajam dienestam: 1) uzdots veidot ar bērna dzimšanu saistīto pabalstu saņēmēju profilu, statistisku portretu 2005.–2017. gada periodā; 2) analizēt bērnu pabalstu korelāciju ar dzimstības līmeni sociāli nelabvēlīgās ģimenēs. Jau konstatēts, ka grūtības rada skaidru definīciju trūkums - kas ir ģimene un kāda ģimene uzskatāma par sociāli nelabvēlīgu;
- 2) PKC šobrīd nav definēta vīzija šī uzdevuma izpildei, tēma ir ārkārtīgi plaša, tā jāprecizē, vēršot uzmanību uz būtiskākajiem aspektiem, apsverot iespēju piesaistīt speciālistus;
- 3) L.Liepa informē, ka LM tikšanās ar Saeimas Analītisko dienestu laikā apspriesta dažādu pētījumam nepieciešamu krustotu datu ieguves iespējamība no VSAA, CSP un PMLP, jo Analītiskam dienestam nav kapacitātes apstrādāt šādu datu masīvu, turklāt ievērojot arī personas datu aizsardzības nosacījumus;
- 4) I.Parādnieks un P.Leiškalns vērš uzmanību uz tālāko iespējamo rīcību, ja profila sastādīšanas rezultātā apstiprinātos objektīvais fakts, ka daudz bērnu ģimenēs vienam loceklim ir mazāki ienākumi, bērnu skaitam augot, objektīvi pieaug nabadzības risks. Analogisks jautājums izvirzīts, ja tiktu konstatēts, ka pieaugusi dzimstība sociālā riska ģimenēs. Vaicā – vai tāpēc jāmazina atbalsts visām citām ģimenēm;
- 5) I.Mežs pauž bažas, ka, uzlabojoties sociālo dienestu darbam, rādītāji par sociālā riska ģimenēm varētu pieaugt tikai kvalitatīvāka dienestu darba rezultātā, nevis situācijai objektīvi pasliktinoties. Lai to novērstu, jāizpēta Igaunijas sociālo dienestu darba pieredze, kam ir plašākas pilnvaras, un kā, konstatējot šādu faktu, dienests transformē naudas pabalstu "graudā";
- 6) L.Liepa informē, ka LM uzsākts darbs pie Pamatnostādņu izvērtējuma iepirkuma tehniskās specifikācijas, izvērtējuma galvenajiem kritērijiem, piesaistāmajiem pētniekiem; pētījums koncentrēsies uz izpēti, kas uzlabojams nākamo pamatnostādņu periodā, iezīmējot perspektīvos virzienus.

DLC nolemj:

- 2.3. PKC uzzināt Sacimas Analītiskajā dienestā, kāds ir konkrētais darba uzdevums, ko plānots veikt un kāds ir sagaidāmais rezultāts, metodoloģija, un kam un kad būs pieejami šie pētījuma dati;
- 2.4. Saņemot datus no Analītiskā dienesta, I.Mežam un P.Leiškalnam sniegt rekomendācijas, kam jāpievērš uzmanība, lai nepieļauto statistisko datu nekorektu interpretāciju un ekstrapolāciju;
- 2.5. Nepieciešams detalizētāk izzināt Igaunijas pieredzi Sociālo dienestu stiprināšanā labās prakses pārņemšanā;
- 2.6. P.Leiškalnam sazināties ar J.Hermani par iespēju atbalstīt DLC ar datu vizualizēšanas starpniecību pēc attiecīgo datu saņemšanas;
- 2.7. LM pēc Pamatnostādņu izvērtējuma darba uzdevuma noformulēšanas iesniegt DLC informācijai, apsvērt iespēju izmantot datu vizualizāciju.

3. DLC 2018. GADA DARBA IECERES, PLĀNI, TO ORGANIZĀCIJA

(Imants Parādnieks)

I.Parādnieks vērš uzmanību, ka ar 30.01.2018. MK sēdē atbalstīto DLC 2.Konceptuālo ziņojumu un Protokollēmumu VARAM uzdots izveidot Vadības grupu Goda ģimenes gada pasākumu koordinēšanai.

Izsakās: I. Parādnieks, N. Jirgensone, J.Butņicka, I.Mežs

Galvenās tēzes:

- 1) P.Leiškalns ierosina kā Vadības grupas vadītāju izvirzīt Elīnu Treiju, bet dalībai Vadības grupā uzaicināt arī Daudz bērnu ģimeņu asociācijas vadītāju L.Mucenieku, Goda ģimenes gada pasākumu īstenošanā piesaistīt arī NVO;
- 2) J.Butņicka informē, ka VARAM plāno www.vietagimene.lv izvietot vizuālu informatīvo materiālu par valsts un pašvaldību sniegto atbalstu ģimenēm;
- 3) Līdz š.g. maijam jāprecizē niansēti un detalizēti visās Māras soļa sadaļas (B daļa), piedāvājot DLP vīziju to iedzīvināšanai;
- 4) I.Parādnieks aicina LM rast iespēju uzsākt darba un ģimenes dzīves saskaņošanas koncepta izstrādes uzsākšanu LM jau tagad, iepazīties ar Somijas pieredzi;
- 5) P.Leiškalns vērš uzmanību uz bērnu veselības aprūpes jautājumu, kas jāaktualizē Veselības ministrijas darba grupā par MK Not. Nr. 1529 aizvietošanai. Kā alternatīva - Dānijas modelis: ja vispārīgais veselības aprūpes pakalpojums mēneša laikā pacientam nav pieejams, tad tam ir tiesības vērsties pēc maksas pakalpojuma, un valsts sedz šādas izmaksas.
- 6) K.Ploka norāda, ka nedrīkst bērnu veselības aprūpes kontekstā prioritizēt tikai audžuģimenēs augošos bērnus, aizmirstot par visiem citiem bērniem.

DLC nolemj:

- 3.1. Virzīt E.Treijas kandidatūru Vadības grupas vadītāja amatam;
- 3.2. Skatot attiecīgos jautājumus, aicināt uz sanāksmēm iesaistītās iestādes, NVO, pašvaldības, uzņēmumus;
- 3.3. VARAM vienoties ar LM par regulāru informācijas atjaunināšanu vietnē www.vietagimenei.lv;
- 3.4. LM apsvērt iespēju uzsākt Darba un ģimenes dzīves savietošanas koncepta izstrādi.

4. CITI JAUTĀJUMI

(I. Parādnieks, N. Jirgensone)

I.Parādnieks, ņemot vērā iezīmēto darbu apjomu, ierosina DLC sēdes sasaukt katru otro nedēļu, nākamo sēdi veltīt vērtībizglītības jautājumam. Aņņemas sagatavot un nosūtīt Sekretariātam aptuvenu nākamo sēžu tēmu sarakstu.

N.Jirgensone informē, ka Veselības ministrijas pārstāve E.Pole no š.g. 8. janvāra pārcelta darbā Valsts asinsdonoru centra direktora amatā.

L.Liepa informē, ka š.g. 8. martā *Park Inn Valdemāra* LM organizē “Elastīga bērnu uzraudzības pakalpojuma nodrošināšana darbiniekiem, kas strādā nestandarta darba laiku” noslēguma konferenci. Dalībnieku reģistrācija tiks atvērta tiešsaistē nākamnedēļ, lūdz I.Parādnieku rezervēt laiku paneļdiskusijai.

DLC nolemj:

- 4.1. Atbalstīt priekšlikumu par sēžu organizēšanu divreiz mēnesī ceturtdienās plkst. 15.00;
- 4.2. Sekretariātam vērsties VM ar lūgumu nozīmēt pārstāvi dalībai DLC.

Sēdi slēdz plkst. 16.55

Sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” vadītājs

I. Parādnieks

Sagatavoja:

D. Valte-Rancāne, 67082975

PKC Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante

dace.valte@pkc.mk.gov.lv